

Siz Eğitiler
kemale ermiş
insanlarsınız. Bu
nedenle adımı size
veriyorum.
"Kemaliye" olsun.

• 4. Kemal ATATÜRK

DUTAĞACI

-15 ARALIK 2006

Kemaliye (EğİN) 2 YTL Sayı 33

GÖNÜL Türk Fotoğrafının Büyük Ustası
EVİ
Gönül ÖNDEROĞLU

gonderoglu@yahoo.com
0532 277 06 38

SITKI FIRAT

Onun hayatı bir roman. Onun yaşamı bir örnek. O bir büyük usta. O Sitki Fırat. Çektiği Fotoğraflar gibi ömrü, bazen siyah- beyaz bazen renkli, kah mutlu kah hüzünlü ama hep çarpıcı fotoğraf karelerinden oluşan bir albüm. Sıcacık keyifli yürekten bir sohbeti. Aynı şekilde yansıtabilmek, sıcaklığı hissettirebilmek için kısaltmamaya çalıştım. İki bölüm olarak okuyacağınız uzun bir sohbet oldu. Umarım bir gün Roman -Yaşam öyküsü türü bir kitap olarak "Sayın Sitki Fırat"ın hayatını tüm ayrıntıları ve özellikleriyle okuruz.

GÖNÜL EVİ

Gönül ÖNDEROĞLU

gonderoglu@yahoo.com

0532 277 06 38

GÖNÜL

ÖNDEROĞLU- Sıtkı bey sizin hayatınızın bir roman gibi olduğunu biliyorum. Çocukluğunuzdan bugüne kadar olan yaşamınızın ve sanatsal başarılarınızın özellikle

çocuklarınıza ve gençlerimize örnek olacağından eminim. Öykünüzü sizin anlatımınızla zamanınızın ve satırlarınızın elverdiği ölçüde hemşerilerimize aktarmak üzere hangi sene doğduğunuz diyerek başlayalım.

SITKI FIRAT-14.11.1929 da Kemaliye Akçalı eski adıyla Sosik köyünde doğdum.Kayıtlarda 1930 olarak geçer.Sülalemize Deligil derler.Geniş sülale.Köyde amcazadelere ait 5 ev var.En son kalan bizdik hepsi gurbete çalışmaya okumaya gitmişler.Biz derken Anam ablam ben ve kız kardeşim.babam yok ortalarda. Babam da çıkmış gurbete ama hanımını götürmemiş.Anneme Henife bacı derlerdi adı Hanife. Dul bir gari köyde..5-6 yaşına geldiğimde babamın gurbete İstanbul da olduğunu öğrendim.Babamı şöyle hatırlıyorum.4 yaşındaymışım.Beni sünnet ettirmeye gelmiş.(Arapkirli Hurşit efendi vardı köye gelir sünnetleri yapardı).Babamın beni kucagında eve götürdüğünü hayal meyal hatırlıyorum .Böyle bir sahne var.

G.Ö.- O yıllara ait köyle ilgili başka çocukluk anılarınızdan anlatır mısınız?

S.F.- 7 yaşına kadar köyde olan hayatımda çok az hatırladığım bazı izler var. Köyümüzün altında bir çeşme vardır ,onun altında da kayalar. Köyün çocukları kayaların altına girer ,çamur çıkarır aşı dediğimiz o özlü killerle kayaların üzerinde oturup heykelcikler yapardık.

Her evin 10-15 davarı vardı. Bende gidik otlattırdım.

Birde köy kiziri (bekçi)vardır.Allah rahmet eyesin Tort lakaplı birisiydi.Dut bahçelerimiz dut deresi dediğimiz yerdedir.Dutlar olduğu zaman bu köy kiziri 'dut yasağı kalktı' diye köye haber verirdi.Bütün çocuklar 5-6 yaşlarından 12 yaşına kadar olan çocuklar kız, erkek toplanır teflerini kalburlarını alırlar dut toplamaya giderdik.Herkes kendi dutlarının altındaki dutları toplardı..Ben tefimi dolduramazdım yarım kalırdı ya beceriksizliğimden yada küçük oluşumdan.Bunları hatırlıyorum.

G.Ö.- 7 yaşına kadar köydeydiniz sonra o küçükük yaşınızda hasret, gurbet başladı .

S.F.- Evet gel zaman git zaman İstanbul dan gelenler olurdu.İstanbulcu derdik.Köyün üst başında bir harman vardır.Bütün köy bu harmana toplanırdı..Köy imamı da harmana çıkar dua ederdi. Yani gurbete çıkanları dua ile yollarlardı. Bir gün de bu benim başıma geldi. Benden önce çıkıp dayısının yanında okuyan Ömer Beşe (İzmir ticaret odası başkanlığı ve Ankara Ticaret Odası yönetim kurulu üyeliği yapmıştır) tatilde köye geldi Anam da beni 12 yaşında olan Ömer in yanına kattı Çaçam gitsin de okusun diye. Ömerle birlikte bizde bu dua merasimine girdik. Bavulları eşeğe yükledik.Araba falan yok o zaman. Kemaliye nin yolunu tuttuk.40 km. falandır bizim köyden 7 saatte gidilirdi.1936 yılının sonbaharı. Kemaliye den de Bağıştaş a devam ettik. Trene bindik.Bana bir şapka almışlardı 6 yaşındaki çocuğun şapkası ne olacak ki işte, efendim biz trene bindik İlk defa görüyorum. Hareket ettik tabii ben pencereden bakarken demek ki rüzgar da var şapkam uçtu gitti. Çok üzülüm,canım sıkıldı.Her Bağıştaş a gittiğimde bunu hatırlarım.

G.Ö.- Gidişinizden babanızın haberi var mı peki?

Babamın haberi varmış demek ki. Haydarpaşa da indik. defa deniz görüyorum.Yani gördüğüm her şey benim için ilk. Göztepe de Ömer in dayısının evine gittik.Tek katlı bir ev.Pencerenin kenarında oturuyorum böyle yanımdan bir adam geçti.Tahmin ettim dedim herhalde bu babam. Nitekim kapı çalındı babamı böylece gördüm.Beni aldı, bavulum onun elinde çıktık Tramvayla Haydarpaşa ya geldik vapura bindik.Eminönü ne geldik. Tramvay kaçacak dedi babam, önde bavul elinde koştuğunu biliyorum. Yetişmek için koştuk ve tramvaya

bindik Aksaray da indik.Şimdi anlatıyorum ama ne Göztepe ne Haydarpaşa ne Eminönü nede Aksaray biliyorum

o anlarda. Biniyoruz iniyoruz tekrar biniyoruz koşuyoruz heyecanlanıyorum şaşırıyorum seviyorum işte. Neyse Pertev Niyal Lisesine geldik

G.Ö.- Önce okulu mu göstermek istiyor babanız? niye eve gitmeden okula gittiniz?

S.F.- Aslında evimize götürdü..Evimiz Pertev Niyal lisesi... Babam Parter Niyal lisesinde müstahdem ve orada yatış yerini kalkıyor çalışıyor. Evimiz yok .Babamı müdür ve öğretmenler seviyorlar. Bir merdiven altı vardı.oraya

yatağını yorganını koymuş.Yatacağımız zaman tahtaları vardı ranza yapmak için onları alıp sınıfın birine çıkarıp sıraların üzerine seriyorduk Baba oğul birlikte yatıyorduk.bir süre aynı yatakta yattık. Sabah kalkıp hemen yataklarımızı kaldırıp merdiven altına yerleştirirdik.

G.Ö.- Duygularınızı merak ediyorum.Babanızla karşılaştınız ama sizin için yabancı biriyle karşılaşmaktan farkı yoktu. Neler hissettiniz?

S.F.- Tam hatırlayamıyorum. Hem içimde biraz sevinç var .Hem keder var.Tuhaf bir durum.Derinliğine bilemiyorum.

G.Ö.- Pertev Niyal Lisesinde gurbet daha doğrusu İstanbul yaşamınız başladı.

S.F.- Efendim.İlkokula kayıt oldum.Şehzadebaşında bir ilkokul.Birinci sınıfta orada okudum.Babam gelip sorardı ara sıra .O günlerden hatırlımdan çıkmayan bir anımı da anlatayım. Köyden gelmişim uzun don giyiniyorum, pantolonumun paçasından çıkmış. İstanbul da böyle kısa pantolonlar giyiyorlar.Şuna bak şuna bak diye beni gösterdiklerini dalga geçtiklerini hatırlıyorum. Herhalde eziklik duyduğum babama söyledim hallettik. 2. sınıfta başka bir okula geçtim, orada da bir ay devam ettim kapandı.Bu sefer Fatih 56 cı ilkokuluna yazdırdı babam. Yıl 1938 Atatürk öldü diye bir kıyamet koptu.Öğretmenlerde telaşlı üzüntülü bir durum.Okulu toplayıp konuşmalar yaptılar. Dediğim gibi ikinci sınıfta sekiz yaşındayım. Sonra Atatürk ün cenazesinin Ankara ya naklinde tek

başıma gidip cenaze merasimini seyretmişim. Yani İstanbul a çabuk alışıp intibak etmişim Sultanahmet e çıkarken.Gülhane Parkının bir kapısı nin, karşısında para matbaasına giden bir yokuş vardır.Kalabalık her taraf dolu .Dedim buradan geçerken seyredirir

SITKI FIRAT

G.Ö.- Çok hoş anlatıyorsunuz, mümkün olduğunca kesmemeye çalışıyorum. Köyle annenizle mektuplaşıyor muydunuz? Ve tatillerde Köye gönderiliyor muydunuz?

S.F.- Hayır. 5 yıl gidemedim. 7 yaşında gelmişim 12 yaşında gidebildim. O da şöyle oldu. 2. dünya savaşı çıkmış harp yılları. Gazetelerden okuyorum aklım pek de ermiyor ama İstanbul da sık sık karartmalar yapıyor. Akşamları okulda kimse kalmıyor pencereleri ışıkları kapatırdık. Almanlar Bulgaristan a girmişler, İstanbul u boşaltmayı düşünüyorlar. Trenleri bedava yaptılar Anadolu ya gitmek isteyenler gitsinler diye. Bende o sene bu fırsat la köye gidebildim tatilde. Annem sarıldı öptü gece koynunda yatırdı çağam çağam diye. Babam gelmedi ben gittim. Babam az bir para alıyordu.

G.Ö.U.- Babanızdan başka daha doğrusu babanızın da gördüğü hemşeri akrabalar falan varmıydı? Böyle ev ortamı görmüyüydünüz?

S.F.- Ben İstanbul dayken ablam köyden uzaktan bir akrabamızla evlendi İstanbul a gelin geldi. Bana bir kapı çıktı. Bir kapı daha vardı. Babamın amcasının oğulları Bakırköy de otururlardı. Durumları iyiydi. Bakırköy de gerçekten köydü o zamanlar. Hafta sonlarında ya ahlama yada onlara giderdim.

G.Ö.- İstanbul a iyiden iyiyeye alıştınız. Herhalde ilk köyden çıkışınız kadar buruk olmadı tatil sonrası tekrar dönüş.

S.F.- Muhakkak. Pertev Nihal de orta kısım yok. Yeni Kapıda ortaokula kaydettirdi babam. İstanbul u kendi başıma öğrendim bu arada. Futbola merak sardım. Fenerbahçeli oldum. Vapura biner Kadıköy e geçer maç seyretmeye giderdim. Beşiktaş şeref stadına giderdim. Aksaray da Pazar kurulurdu. Balıkçılar vardı. oraya gider balıkçıların başında durur bu ne balığı diye bakardım. Cazip gelirdi. Babam yemek yapardı bende yardım ederdim. Dolayısıyla balık dahil yiyeceklerle ve bu tip şeylerle ilgilenmeye başladım. 60 kuruş 3 -4 kilo torik alır sallaya sallaya Aksaray a gelirdim bunları hiç unutmam. Herkes gittikten sonra okulun bahçesinde mangal yakar pişirirdik. Sinemaya düşkümdüm Yürüyerek Beyoğlundaki sinemalara gider gelirdim. Sinema 5 kuruş ama tramvaya para bulamadığım için yürürdüm.

G.Ö.- Tatillerde İstanbul da kalıyordunuz babanız çalışıyor siz ne yapıyordunuz. Hani o yaşı çocuklar çirak verilirler oyalansın haylazlık yapmasın diye .Böyle durumlar oldumu?

S.F.- A tabii iyi hatırlattınız. Babam harçlık vermiyor veya çok az verebiliyor. Gazete satmaya başladım. İlkokul son veya ortaokul başlarındayım. Birkaç kişi vardı öğrendim. Çağa loğlundan gazete alıp koşarak satmaya başladım. Bir iş daha yaptım ve ondan biraz da para kazandım. Bir ara bu sinema filmleri var ya delikli. Bunların jelaletlerini çıkarıp şeffaflaştırıp kurdele geçirerek hanımlar çanta yaparlardı. Arkadaşlarımdan bu işi yapan birisi bana öğretti. Beyoğlu na gidip sinemacılarımdan bu filmleri alırdık. Zaten atıyorlar bir işe yaramıyor. Filmleri sıcak suda tertemiz hale getirip rulo yapıp Mahmutpaşa nın girişinde 'hanımlara çantalık film, hanımlara çantalık film' diye satardım. Tam hatırlamıyorum ama bir defasında babam 20 lira alırken memurlar 40 ,50 lira alırken ben 200 lira kazanmışım.

G.Ö.- Savaş zamanı dediniz. Aklınız çok ermese de günlük yaşantınızı etkileyen şeyler olmuştu. Karartma bunlardan biriydi .Yokluk ,yoksulluk vardı sizin için de bu zorluklar söz konuşumuydu?

S.F.- Elbette. Ekmek karneyleydi. Karneyle bir gün yarım bir gün çeyrek ekmek veriyorlardı. Birde ağır işçi karnesi vardı .Bu karneyi gerçek ağır işçiler kullanırken bir şekilde yolunu bulup çıkaranlarda olurdu. Bizde yalandan bir şey uydurduk. Çünkü doymuyorduk . Babamla fasulye unu nohut unu alıp karıştırıp fırına verip ekmek yaptığımızı biliyoruz. Fasulye ununu yiyecezdik kokuyorduk, nohut unu daha iyidir. Böyle çeşitli tahılların unlarını getirip satarlardı. Ağır işçi karnesini çıkarınca ekmek kafi geldi, hatta satmaya başladım. Bir kaç kere sattım. Yine Yenikapı pazarına gittim ekmek elimde .Bir polis gelip yakaladı . Karakola götürdü çok korktum. biraz bağırıp bir iki tokat atıp ekmeği de elimden alıp birtakıl..

sınava girdim, kazanamadım. Başkasına da denk gelmediği için giremedim. İstanbul a dönünce Öğretmen okuluna gönderelim dediler .Orta okuldan namzet gösteriliyor bu öğretmen olabilir diye. Bunun için iyi ve pekiyi derce ile bitirmek gerekiyor okulu. Bende öylece namzet gösterilerek İstanbul Öğretmen okuluna girdim. Sene 1945 . Babamla yıllarca tek yaşamaya alışmışım . Okulda her taraftan gelen öğrenciler var 40 kişilik sınıf , okul mevcudu da 120 kişi. Seçme ve iyi öğretmenler vardı. Başlangıçta intibak edemedim yatılı okul bir garip geldi bana. Sonraları alıştım. Kıymetli hocalarımız vardı. Onur Öymen in babası psikoloji hocamdi . Hafta sonlarında Beşiktaş a Suat Park ve Gürel sinemalarına giderdik. Mecidiyeköy e sinemaya giderdik. Ablam Orta köyde oturuyordu. Oralar hep turp bahçesiydi. 2 yıl okudum öğretmen okullarını kaldırdılar. 2 yıllık eğitim enstitüleri açıldı son sınıftayken bizide Edirne ye naklettiler. orada bitirdim. Bize nereyi istiyorsunuz diye yazdırdılar .Ben Erzincan ve yakın illeri yazdım. Bana Baş pınar çıkmaz mı? Tamamiyle tesadüf ve şans. Köye döndüm.

G.Ö.- Okul bitirmiş, öğretmen olmuş ekmeğini eline almış biri olarak... S.F.- Evet. Ama böyle iki cami arasında beynemaz bir durumda var. Hem silaya hem gurbete özlem duyuyorum. Köye doyamadan küçücük yaşta dışarıya çıkmışım ama oraya gurbete de alışmışım. Öyle çok da mutlu değilim sanki. Öğretmenliğe başlayacağım bir şeyler almadım anamda yanımda birde köylümüz Osman ve Hasan. birlikte gidiyoruz Başpınar a.

Başpınar a gidışı anlatmam lazım. Baraj yapılmamış daha . Fırat deli deli akıyor. Köyden dağı aşılıyor 3 saatte fırata iniyoruz. Kayıkbaşına geliyorsunuz kayıkçı karşıda Hastesi köyünde oraya bağınıyorsunuz. Kayığa gel kayığa gel diye ,tüfek atıyoruz. Köyden artık kim duyarsa o inip geliyor .Kayık dediğimiz de tahtadan kaba yapılmış bir sal . 5 -6 kişi alıyor. İcabında at eşek de taşınıyor. Elde tenekeler içindeki sular biryandan boşaltılıyor. Hastesiye gittik ertesi günde Başpınar a çıktık. Okulu gördüm 30 -40 öğrenci var . Bir de anasının gözü bir eğitimci. Bende başöğretmen. Bir oda tuttum. Annem yanımda kaldı. Güzel başladık 5 sınıf bana bağlı ama öğrencilerden daha çok eğitimle uğraştım. .Derse girmez, köye gider gelmez, böyle lanet biri. Kooperatif varmış oranın parasını zimmetine geçirmiş bende devir teslim alıcım. Sitki bey böyle devir al ben sana öderim dedi. Gençlik tecrübesizlik işte öylece devir aldım, sıkıntı yaşadım.

G.Ö.- İlkokul öğretmenliğiniz ne kadar devam etti. Başka nerede yaptınız?

S.F.- Eveet öğretmenliğe devam ederken, tatillerde artık kendi başıma köye gidip geliyorum. Kayığa gel kayığa sıkıntılarını yaşıyorum. Bazen geç kalıyorum karanlık basıyor. Bayırı, vadiyi çıkarken insanın içini korku sarıyor. Ayı var kurt var yanımda av tüfeği taşıyorum. Dediğim gibi İstanbul a alışmışım. Bir şeyler tam oturmadı sanki. Dedim ben yükseğini okuyayım. 7 ay öğretmenlik yaptım eğitim yılı tamamlandı köye döndüm. Daha önce Gazi Eğitime gitmiş olan arkadaşlarım vardı. onlara mektup yazdım. Ne yapayım siz nasıl giriniz diye ve Ankara ya geldim sınava girdim. 80 kişi müracaat etmiş 20 kişi alındı.

G.Ö.- Öğretmenlikten ayrıldınız. Ankara da yeniden öğrenci oldunuz. Para durumunu nasıl ayarlıyorsunuz. Biriktirmişmiydiniz?

S.F.- İlk sene 3-5 kuruşum vardı idare ettim. O sırada babam 65 yaşımı doldurarak emekli oldu. Köye döndüm.

G.Ö.- Ya çok özel olacak ama bir şey sormak istiyorum. Babanız bu kadar yıl köyle ve annenizle neredeyse ilişkisini kesmiş. Annenize sadık kalmış mı?

S.F.- Tabi canım .Hiç öyle bir adam değildi. Tamamen işinde gücünde. Hiç öyle şeyler bilmez dinine bağlı kuran bilgisi olan eski yazıyı okuyup yazan biriydi.

G.Ö.- Kaç yıl aradan sonra annenize geldi.

S.F.- 40 yılda 3 kere gitmiş köye. Her gittiğinde biz olmuşuz işte. . Hatırlıyorum sonralarda anamla bazen kavga ederlerdi de o ona kızardı o ona kızardı. Anam beni buralarda bıraktın gittin derdi. Babam da ben bu çocuğun başını bekledim gavur garı keyfime mi oturdum derdi. Annem 40 yıl beklekti babamı. Bu noktalar önemli. Bu sadece anama mahsus bir şey de değil. Hep böyle. O

maniler boşuna mı yazılmış okunmuş ,hepsi o mısralarda yatıyor. Babamda iyi

adamdı. Anamda. Anacığım becerikli çalışkan bir hanımdı. Erkeksiz ev olduğu halde köyde ne ararsan anamda bulunurdu. 15 tane davar var peynir ,yağ , ekin tek başına her işin üstesinden gelirdi.

G.Ö.- Köyde çok küçükken çamurdan yaptığınız heykellerden sonra ilk resim fotoğraf ilginiz kaç yaşlarınızda nasıl başladı?

S.F.- İlk ve ortaokul da resim derslerinde iyi resim yapardım ama üzerinde hiç durmadım. Ancak öğretmen okulunda resme ilgili ve yetenekli olduğumu anladım. Edirne'de ki okulda bir karanlık oda vardı. Fotoğrafa meraklıyım ki İstanbul da çocukken şipşakçılara fotoğraf çekirtmişim. Bir arkadaşımın babası

fotografçıymış. Ben biliyorum karanlık odayı gel beraber girelim dedi. O bir şeyler yaptı kartları sulara attı ben seyrediyordum. İlk çıkışta çok şaşırıyor insan böyle ıslak ıslak resimler beliriyor.

G.Ö.- Fotoğrafçılığın ilk tohumları karanlık odada beyninize atıldı.

S.F.- Fotoğrafçılık dersimiz var. Okulun 2 tane fotoğraf makinesi var. Sıra gelecekte makineyi alıp karanlık odaya gireceksiniz. Param yok. Artık gazete alıp satacak halimde yok. Okulda müzik bölümünden 1 arkadaşın makinesi var. Arkadaşların resimlerini çekip sonrada satıyor. Yahu bu işi bende yaparım makine nasıl alabilirim. Makine derdine düştüm. Çıktım Ulusa 90 liradan başlayıp 300 liraya kadar çıkıyor.. Bir iki hemşerimden parayı denkleştirip 90 liraya bir makine aldım ve bende arkadaşlarının fotoğraflarını çekerek harçlığımı çıkarırken fotoğrafçılığa da başlamış oldum.. Köyümün resimleri düğünümün resimleri o yıllara ait fotoğraflardır.

G.Ö.- Gazi Eğitim Enstitüsü resim bölümünü bitirdiniz. Tekrar öğretmenliğe başladınız.

S. F.- Gazi Eğitim de fotoğraf derslerimize Türkiye ye sanat fotoğrafını ilk getirmiş olan önemli bir hocamız Şinasi bey girerdi. .Ondan bütün bilgileri alarak mezun olmuştuk. Kur'a da Gümüşhane çıktı.. Öğretmen olarak Gümüşhane ortaokulu na gittim ama beğenmedim. Hiç branş öğretmeni gitmemiş müdür seviniyor. 1.5 ay durdum. Askere gitmeye karar verdim. Karar alarak Ankara ya Yedek Subay Okuluna piyade talimhanına geldim. 6 ay talim yaptık. Kurayı çekip Karsa gittim. 6 ay Kızılçakçak ta yedek subaylık yaptım. Fotoğraf makinesi yanımda arkadaşların fotoğraflarını da çekip karargahta ta bulduğum karanlık oda da tab ediyordum.

G.Ö.- Bekarsınız daha değil mi?

S.F.- Fotoğrafları anlatırken atladık orayı... Gazi Eğitime Ankara ya geldim demiştim. o arada kız kardeşimde evlendi. Babamlar köyde yalnız kaldılar. Gelin lazım. Seni evlendirelim diye baskıya başladılar. Anam söylüyor ona buna söylüyor. Köyde şu su kızlar var diye. 20 yaşındayım.

G.Ö.- Okulda kızlar vardı değil mi ?Kız arkadaşınız oldu mu?

S.F.- Tabii karma okuyoruz. Bende takılıyorum kızlara. Herkesin kız arkadaşı var ama ben pek de beceremiyordum nede olsa köylülük var çekiniyorum reddederlerse diye. Neyse bir iki kızla arkadaş oldum. Hemen anamla babamla tanıştırayım evlenelim demezler mi. öyle deyince ben kaçıyorum tabii. Yalanda söyleyemiyordum evleniriz diye ,öylece kaldı.

G.Ö.- Evlenmekten mi vazgeçtiniz? Evliliğin olmayan bir kızla evlenmekten mi

konusunu kafama işledi. Bana söylenen adaylardan biri de anası bizim taraftan akrabamız olan Aşutka da oturan benimde zaman zaman gidip evlerinde kaldığım görgülü bir ailenin kızı . Kemaliye ye ilk arabayı getiren Şöfor Muharrem'in kızı. Mantığımı kullanarak tercihimı yaptım bir başka deyişle evlenme işine, mecburiyetten evet dedim.

O sene nişan gönderdi annemler, ertesi sene ikinci sınıftan üçüncü sınıfa geçtiğim senenin tatilinde de düğün yapıldı evlendik.

G.Ö.- Eşinizle dönüp son sınıfı okumak üzere öğrenciliğe devam.

S.F.- Olur mu. Evlendim 1.5 ay sonra ben yalnız olarak Ankara ya okula döndüm. Eşim hamile kalmış. Oğlun oldu diye haber geldi okula.. Ben gittim çocuk 2 aylık. Başpınar da arkadaşım vardı çağırdı ona ziyarete gittim döndüğümde dediler ki bebek sizlere ömür. İlk çocuğumuz öldü.. Bir yıl sonra büyük oğlum Aykut doğdu.

G.Ö.- Evliyken okul bitti askerlik bitti .

S.F.- Evet. Askerlik bitti. Kura çekip Diyarbakır Ziya Gökalp Lisesine öğretmen olarak gittim. Eşim köyde kaldı ben bekar gittim. Ertesi yıl babam eşimi getirdi. yedi sene kaldık orada. Küçük oğlum 1958 yılında burada doğdu. Artukoğullarının başkenti olduğu için esinlenerek oğlumun adını Artuk koydum.

G.Ö.- Diyarbakırdayken fotoğraf işleri devam etti muhakkak

S.F.- Bu anlamda Diyarbakır ilk göz ağrım. Bu günün Diyarbakır gibi değil çok güzel. Fotoğrafları bırakmıyorum. Yeni bir makine aldım. Maasım ve ders ücretim 200 lira iken 400 lira verdim. Bir yandan resim de yapıyorum. Devlet resim heykel sergilerine resim gönderiyordum. 2 resimim alındı müzede 2 tablom var. Hatıra fotoğraflarının ötesinde Sanatsal tarihi kültürel konularda fotoğraf çekmeye başladım. Diyarbakır da Diyarbakır fotoğrafları ve resim karışık olarak ilk kişisel sergimi açtım.

S.F.- Artık Ankara ya gidelim istiyorum. Uzun kaldık. Tayinim çık mıyor. DSİ de ressamlık işi buldum. Milli Eğitim Bakanlığı muvafakat vermedi, hocalıktan ayrılmadım. Nihayet Ankara ilk öğretmen okuluna tayinim çıktı. Yenimahalle de ev tuttum. Okul Hacettepe de. Ev ile arası uzak yol parası çok tutacak, maddi durum kısıtlı. Bisikletle gidip gelmek uygun olacak diye bisiklet aldım. Ama yokuşlar var biraz gittim geldim zor oluyor vazgeçtim. O bisiklet çocuklarıma kaldı.. Bu okulda 13 yıl öğretmenlik yaptım tayinim Ömer Seyfettin Lisesine çıktı. Niye çıktı? Fotoğrafçılık yapıyor diye şikayet ettiler. Bir yıl sonrada mezun olduğum Gazi Eğitim Enstitüsüne tayin edildim. Bu arada 1966 yılında Milli Eğitim bir yıl süreyle Almanya ya gönderdi. Memurin Kanununda vardır. Bilgi görgü artırma faslı.

G.Ö.- Öğretmenlikle birlikte Fotoğrafçılık ta yapıyor musunuz peki?

S.F.- Bir gün Diyarbakırda askerlik hocamız olan Necati Erdoğan a rastladım. Ben fotoğrafhaneye kurdum gek ortak olalım istifa etmene gerek yok gece işi yaparsın dedi. Ankara Palas ın Ordu evi nin gece işlerini aldım. Orada fotoğraf çeker veya birisini bulur çekirtir tab ederiz dedi. Tek maas Ankara da geçim zor. Kabul ettim.. Ben piyasayı öğrendim adam da fotoğrafçılığı öğrendi ve 6 ay sonra ben tek başıma bu işi yapacağım diyerek tabiri caizse kazık atarak ayrıldı. Hayatta çok üzüldüğüm olaylardan biridir. Şimdi ben buralardayken o silinip kayboldu. Her neyse ben tek başıma devam etmeye karar verdim. Para kazanmam lazım. Samanpazarında bir yer tuttum gece işine devam, Şipşakçılar var öyle bir adam da buldum o çekiyor ben tab ediyordum Sonraları hemşerilerime öğrettim. Onlar çektiler. Köylülük İbrahim ile birlikte böyle çalıştık. Ben karanlık oda işini yapıyordum. Evde de karanlık oda yaptım. Düğün Fotoğraflarını basıyordum. Türkocağı ile Kent Otel ile anlaşım gündüz öğretmenliğe devam. Bir yandan da Fotoğraf çekiyordum.

Sohbetimizi gelecek sayıda devam edeceğiz. Sanat yaşamı, Anıları, Kemaliye hakkındaki düşünceleri 15 gün sonra diyerek saygılarımı sunuyorum.

GÖNÜL TÜRKİ EVI

Gönül ÖNDEROĞLU
gonderoglu@yahoo.com
0532 277 06 38

Sayın Sıtkı Fırat ile yaptığımız sohbetin ikinci bölümünde sanatını, fotoğraf çekimlerindeki anlamlarını konuştuk. Ömrünün 55 yılını verdiği fotoğraf

dünyamızda büyük iz bırakan, değerli hemşerimizle, fotoğraf çekimlerini, ölümlü burun buruna gelişlerini, sanatını, sergilerini, ödülleri konuştuk. Sohbetin ilk bölümünü okuyan hemşerilerimizden çok güzel geribildirimler aldım. Bu bölümü de zevkle okuyacağınızı düşünüyorum.

G.ÖNDEROĞLU- Emekli oldunuz ve tamamen fotoğrafçılığa yoğunlaştınız, aynı zamanda bugünlere kadar uzanan ticari faaliyete de başladınız.

S.FIRAT- Para kazanmadan sanat, daha doğrusu fotoğrafçılık yapılamıyor. Pahalı bir dal. 26 Yıllık öğretmenliği emeklilikle noktaladım. Emekli olurken 225 lira almıştım. Birazda biriktirdiğim vardı. 600 bin lira falan. Renkli fotoğraf alanındaki eksikliğini gördüm. Almanya ya gittim.

Alacaklarını tesbit ettim ama ithalat yasak. Permi ile gelecek. Permi bulamadık. Almanya da tanıdığım biri vardı ben hallederim sen bana parayı ver dedi. Tüm paramı mark olarak aktardım. Para gitti. Ben makineleri bekleken adam yok oldu. Arıyorum yok yok yok. Altı ay sonra bir zarf geldi. Bir mektup ve bir de çek. Ben senin işini göremedim, paramı çek olarak iade ediyorum diye yazıyor. İstanbul da sirkeciye birinin çeki. 2 yıl çekin tahsili için uğraşır bir kısmını koparabilirdim.

G.ÖNDEROĞLU- Güzel bir işiniz var. Hem para kazanıyor hem de sanatınızı yapıyorsunuz.

S.FIRAT- Evet. Fırat Color'u kurdum. Çocukları işe çektim. Büyük oğlum Gazetecilik okuyordu o sıralar siyasi olaylar vardı ayrılıp askere gitti.

Tezkereyi alınca buraya gel dedim. Onu çektim. Başlangıçta olur mu diye mırın kırın etti. İşin iyi yürüdüğünü görünce sevdi, oturdu kaldı. Küçük oğlum da derslerden çıkıp geliyordu. Küçük oğlum Gazi Eğitimi bitirdi resim öğretmeni. El ele çalışmaya başladık. Gece gündüz çalışıyoruz, işimiz çok iyi zaman yetmiyor makineler yetmiyor yetiştiremiyoruz. Oğlanlar yıldılar. Durun hele adam çalıştıracağız dedik. Alışverişi Krediyi öğrendik. Ve bu günlere geldik.

G.ÖNDEROĞLU- Artık ticari ağırlık çocukların üzerinde gidiyor galiba. Kızınız da var o ne yapıyor

S.FIRAT- Benim 10 senedir ticaret yönüyle ilişkim yok diyebilirim. Kızım Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Halk Bilim bölümünü bitirdi. Evlendim.

Torunlarım var. İkişer tane oğullarımdan iki tane kızımдан

G.ÖNDEROĞLU- Şimdi geriye baktığımda sizi tanımadan çok öncelere... Duvar takvimlerindeki fotoğraflarınızı hatırlıyorum. Çok sevilirdi.

S.FIRAT- Bankalar yaparlardı bu takvimleri. Evet takvimlere bakıyorum güzel. Benim çektiğim bakıyorum daha güzel. Üstelik o zaman ne kadar zor şartlarda çekiyordum. Tatillerde fırsat buldukça Ankara dışına çıkıp slayt ve fotoğraf çekiyordum. Makinem yetersiz. Bazen emanet alıyorum. Arabam yok otobüsle gidip geliyorum. Çektiğim fotoğrafları bankalara gösteriyordum ama önceden tanıdıkları aldıkları var. Sami Güner, Ara Güner onlardan alıyorlar. Öğretmenler bankasında bir hemşerimiz vardı. Mustafa Hızır. O na gittim, fotoğraflarımdan aldı. Etibank a gittim aynı niyetle. Biz aldık ama bir tane eksikimiz var camileri yapıyoruz dediler. Eksikiniz hangisi dedim.

Kayseri Unat Hatun Külliyesi dediler. Ben gider çekerim dedim. Maksat fotoğrafım çıksın. Gittim çektim geldim banyo yaptım götürdüm beğenmediler. Arkasından Erciyes dağı görünsün şöyle olsun böyle olsun diyorlar bende gidip geliyorum. Akşam biniyorum sabah çekip dönüyordum. Üç kere gittim geldim sonuç da bir tanesini beğendiler ve Etibank takviminde çıktı.

G.ÖNDEROĞLU- Sonra da arkası geldi sanırım. Epeyi bir sürdü bu Takvim modası. Çokta güzellerdi.

S.FIRAT- Evet o yıllarda Turizm filan yok. Erdek, Bodrum, Side, Marmaris adları geçiyor belli yerler var bilinen. İlk Side ye gittim. Diğer fotoğrafçılar Marmara da çalışırken ben Doğu ya gitmeye başladım. Arşivimi genişlettim. Artık tanınmaya başladım. Maaşım kadar para kazanıyorum bankalardan ve diğer müesseselerden. Seyahatlerimde zaman zaman yanıma köylüm Yusuf Ziya Ademhan'ı, İbrahim Aktaş'ı aldım üçümüz birlikte gittik.

G.ÖNDEROĞLU- Diyarbakır da ilk serginizi açmıştınız. Sonraki sergilerinizden bahsedelim

S.FIRAT- Birçok karma sergilerim oluyordu, onları ayrı tutalım. İlk büyük sergimi Memleketim adıyla 1977 de açtım. İki bakan açtı. Bayağı ses getirdi. İstanbul a da taşım o sergiyi. Oya Sanat Galerisinde sergilendi. 100 e yakın sergi açtım.

G.ÖNDEROĞLU- Yurt içi sergileriniz çok tek tek sayamayız ama yurt dışına açıldınız. Sergiler açtınız bunlardan bahsedelim.

S.FIRAT- Yurt dışında birçok sergi açtım. İlk dış sergim Pekin de oldu. Çin'i anlatmak isterim. İlki 1989 da Türk Tanıtma Haftası vesilesiyle olmak üzere, 5 defa Çin e gittim. Çin de 4 defa sergi açtım. Çin hoşuma gitmişti ve Çin Kültür Bakanlığı ile temaslarımız çok sıcak oldu. Türkçe bilen mihmandar verdiler yanıma, gidişlerimde 20 şer gün kalıp gezdim ve fotoğraf çektim. Bana artık sen bizdensin diyorlar. Dönünce Devlet Resim ve Heykel Müzesinde 'Efsaneler ülkesi Çin' sergisini açtım.

20 kadar Yurtdışı sergim var. Türk Devletler (Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan), Almanya, Malezya, Kuveyt, Rusya, Romanya Bulgaristan, Makedonya, Arnavutluk, Japonya, ve Kuzey Kıbrıs.

G.ÖNDEROĞLU- Sergi açmak için değil de, Fotoğraf çekmek için de yurt dışına gidiyorsunuz. Çin i çok sevdiğinizi belirttiniz. Başka hangi ülkelerden etkilendiniz ?

FOTOĞRAFININ BÜYÜ

S.FIRAT- Uzak Doğu dan. Etkilendim. En beğendiğim yer Havai oldu. Güney Afrika ya gittim. Fas, Mısır, İskandinav ülkeleri, Amerika. Her birinde ayrı yüzler farklı güzellikler var tabii. Türkiye de adım atmadığım yer kalmadı. Haritasını çizdim. Tanınmayan yerleri tanıttık. İsimsiz kahramanlar bizler. Arkadaşımız dağlarda kaldı. **G.ÖNDEROĞLU-** Ne çok anınız vardır kim bilir. Hepsini dinlesem keşke. Yine de bazılarını anlatalım hemşerilerimize. **S.FIRAT-** Fotoğraf çekimi için yaptığımız seyahatlerin hepsi maceralarla dolu. Hangi birini anlatayım ki... Sadece yanımda fotoğraf makinesi bulunduğu için bile neler gelmedi ki başıma. Haritacı mısın, casus musun son zamanlarda da televizyoncu musun diye, dayak yemişliğim de var yani. Hemen aklıma gelenleri anlatayım.

-Kemaliye den başlayayım. Yıl 1949 .Yeğenimle köyden 7 saatte yürüterek Kemaliye ye gidiyoruz. Fotoğraf makinesi yanımda asılı. Yeğenim yoruldu zar zor Kemaliye ye geldik hava kararmış Şuluhan a girdik, yatacağız arkamızda 2 jandarma. Gelin bakalım deyip makine yi aldılar.Sorguya çektiler.Makine nin ne olduğunu anlamaya çalışıyorlar.Zor anlatıp ikna ettik. -Bir Karadeniz seyahatimiz var.Baştan sona macera. İl rehberlerine şehirlerin fotoğrafları basılacak. Bir Fotoğraf sanatçısı çekecek tesbit ettikleri isimler arasındayım.o zaman hocayım.Teklif usulü.İşi bana verdiler 52 il dolaşılacak. 2 arkadaşımı yanıma aldım Samsundan başladık Ordu Giresun. Akşam kaleden gece görüntüsü çekip otele döndüğümde makinelerden biri yok Ara ara bulamıyoruz. Polise bildirdik karakol sabikalıları çekiyor arıyor yok. Polislerle tekrar çıktık kaleye nerede durduk nerede çekti diye dolaşırken karşıdan bir delikanlı elinde benim makine geliyor. Sabah gezmek için çıkmış kale ye görüp almış.Taşın üzerine koymuşum dalgalılık unutup imişim.

- Cilo dağları anım var 1968 yılında.O yıllarda Doğu da eşkiyalar vardı .Mesela Koçero. Yol kesip soygun yapıyorlardı.Oğlum Aykut la birlikte 2 de arkadaş 4 kişi Cilo ya çıkıyoruz.Arabayla Hakkari yolunda çocuklar gizlenip arabalara taş atıyorlar.Camımız kırıldı.camsız devam edip bir katır tuttuk 20 günlük nevale aldık, çadırlarımız var .Çukurca ya gittik Zap suyunun fotoğraflarını çektik.Yanımıza güvenlik için jandarmalar verdiler.Yine makine kayıp.Askerlerin günahına girdik. Sabikalı ben bu seferde arabanın üzerine koymuş sonrada unutup hareket etmişim. Düşmüş,vidası çıkmış. Çoban, köylülerden biri bulup evine götürmüş ne olduğunu bilmiyor açmış böyle körtlü odanın ortasına koymuş geri aldık.

-Cilo Dağının en yüksek yerine çıktık .Cilo ve Sarp dağları derin bir vadiyle ayrılır.orada gözüme güzel bir manzara ilişti. Ben önüne bir gelincik alıp arkaya dağları alayım derken nasıl bastıysam ayağım kaydı gitmeye başladım.Korkunç. Makine elimde 5-6 metre aşağıya gittim bir keven beni kurtardı.Ciddi bir ölüm tehlikesiydi.

-Aynı seyahatte yolumuzu kaybettik, gece tehlike atlattık, Çektiğimiz 10 kutu film kayboldu.Yanımıza aldığımız rehber renkli kutulara heveslenip aldı yanımdan ayrıldıktan sonra fark ettik . Bin bir meşakkatle çektiğimiz ve bir daha aynı yere çıkıp çekemeyeceğimiz güzelim filmler yok oldu. Yüksekova ya 12 saatte döndük. Arabamız camsız öyle yola devam ederken karşıdan kamyon geliyor ön tekerinden taşın fırladığını hissettim tak geldi gözüme yapıştı. Gözümde güneş gözlüğü var gözüm kapandı .Araba kullanamıyorum.Aykut kaçak öğrenmiş araba kullanmayı 16 yaşında. Arabayı verdik ona O kullandı döndük Van'a. Doktor yok gözümü açamıyorum kör oldum dedim.Hastanede hemşire baktı temizledi kapattı gözümü.Aykut kullanıyor Erzurum a geldik İkiizdere yolu berbat Rize ye gideceğiz arabayı ben aldım .Çamlıhemşin den Kaçkar lara Ayder yaylasına çıkacağız. 3 saat 5 saat yürütüyoruz,ıslanıyoruz,üşütüyoruz,istediğimiz şekilde yakalayamıyoruz ışık tutmuyor, sis oluyor.

-Uludağ fotoğrafı çekmeye gittim 60 lı yıllar.Araba yok otobüsle gidiyorum karda kışta Uludağ da baktım bir kulübe var. Onu öne alayım arkada dağlar güzel böyle bir kare çekeceğim.Arkadan birisi geldi ne arıyorsun diye yapıştırmaz mı. Yanımda da yardımcım var .Ya ne yapıyorsun hocama dedi.Asıl siz ne yapıyorsunuz burda . Fotoğraf çekiyoruz dedik. Meğerse içerde artık ailesi mi var başka bir işmi var onu çekiyoruz zannetmiş. **G.ÖNDEROĞLU-** Siz doğa fotoğrafçısı mısınız?. Türkiye'nin haritasını çizdim dediniz Yurdumuz bir cennet. Her bir yeri ayrı güzel.Ama yine de sizin için bir fotoğrafçı göziyle neresi daha güzel?

S.FIRAT- Kemaliye gezdiğim gördüğüm yerler içersinde bir numaradır.Vahşi doğası ve doğal güzellikleri çok farklıdır ve sonbaharı çok renklidir. Bütün renkleri bulabilirsiniz. En güzel zamanıdır. Doğa beni cezp ediyor. Çektiğim fotoğrafin bir şey yaramasını istiyorum. Önceliğim bu. Başlangıçta niye yola çıktık Türkiye nin fotoğrafa ihtiyacı var diye. Ders kitaplarımızda kopya fotoğraflar vardı.Bizim kuşak Türkiye yi tanıttı .Doğal güzellikleri ve kültürel zenginliği arandı ortaya

USTASI: SITKI FIRAT

çıkarıldı. Kültür bakanlığı böyle istedi bizlerde buna yöneldik.Doğanın da çekileceği zamanlar vardır elbette.Mevsim ışık önemli ayrıntılardır..Bir fotoğraf için çok uzun süre bekler hatta birkaç defa girmek durumunda kalırsınız.

G.ÖNDEROĞLU- Fotoğrafçılık bir sanat mıdır?

S.FIRAT- Fotoğrafla sanat yapılır diye bu işe girdim.Evet geçim için fotoğraftan istifade ettim ama sanatsal fotoğraf için gözümü gönlümün yerine koydum.Hakkımda yazı yazarlar bu yönümü vurgularlar.Fikret Otyam'a Sitki Fırat kimdir diye sorsak ne dersiniz diyorlar. **Objektifi ile resim yapan ressamdır derim** demıştır.Hiç bir yere yaslanmadan turnaklarımla geldim buralara. Bilinen ünlü fotoğraf sanatçılarından farklıyım Ben başkayım.Okuduğum, gördüğüm ,tahsilini yaptığım resimden aldığım bilgileri fotoğrafta uyguluyorum. Şimdi fotoğrafçılık çok revaçta. Teknik ilerledi, demekler açıldı gençler meraklı. Üniversitelerde bölümler açıldı.Bunun yanı sıra her fotoğraf çekende fotoğrafçıyım diyor yanlış tabii.Bakin saatlerdi neler yaşadığımı nasıl gönül verdiğimi nasıl maddi manevi fedakarlıklar yaptığımı konuşuyoruz. Kolay görünüyor ama ekmek yemek zor bu işten.

G.ÖNDEROĞLU- Ödüllerinizi çoktur.Bahsedelim mi?

S.FIRAT- Geçmiş yıllarda yarışmalar olmazdı.Ödüllerim plaketerim elbette çok. Birçok kez yılın Fotoğrafçısı seçildim.Halk oylamasıyla olan önemliydi.Çeşitli kurum kuruluşların ,Devletin verdiği plaketter var. Şimdi artık jürielerde ödül veren değerlendiren konumundayım.

G.ÖNDEROĞLU- Eşinizi kaybettiniz.Yalnız yaşıyorsunuz .Bilmiyorum düşünüyormusunuz tekrar evlenmeyi? Çiftliğiniz var dostlarınızı zaman zaman topluyorsunuz. Onlara leziz yemekler ikram ettiğinizi duyuyorum.

S.FIRAT- 2000 Yılında eşimi kaybettim.Ani olarak kan kanserinden aramızdan ayrıldı.Çok fedakar bir eşi.İyi niyetli görgülü bulunmaz bir kadındı.Tek başına köye gider anamla babamla ilgilenir uğraşırdı.Allah rahmet eylesin.Her tür iş elimden gelir yalnız yaşadım seyahatlerim çok oldu hep kendi işimi yapmak durumundaydım.Belli bir yaştan sonra anlaşmak geçinmek zor.Çabuk sinirleniyor insan. Onun için tekrar evlilik düşünmedim. .Muhakkakki yalnızlık zor nihayetinde akşam evde televizyonla karşılaşırsınız .

Tandoğan Mebus evlerindeki evimde kalıyorum.Çiftlik demeyelim de bahçeli bir evim var.Çiftlik olması için hayvanların da olması lazım..Oraya keyif için tatillerde sıkıldığımda gidiyorum dostlarımla birlikte..Yemekleri illa kendim yaparım. Dışarıda hiç yemek yemem.Yemek konusu hobimdir.
G.ÖNDEROĞLU- Sohbetimizde yad ettik. Allah rahmet eylesin.Yusuf Ziya Ademhan.Aynı köylüstünüz ve aynı yaştasınız.O da Fotoğraf sanatçısıydı.Onu birde sizden dinleyelim.

S.FIRAT- Çocukluğumuz beraber geçti. Köyde alt alta üst üste boğuşurduk.Sonraları Ankara da buluştuk.Birlikte çok fotoğraf çekimine gittik. Yusuf ziya sonradan merak sardı fotoğrafçılığa. Mesleği gazetecilikti.Doğuştan Şair bir adamdı.Hoş sohbet kendine has bir insandı.Yeri gelmişken onunla ilgili bir seyahatimizi anlatayım.Halil İbrahim Aktaş Yusuf ziya Ademhan birlikte 7 göllere gittik.Millî park olacak diye duydum oraya gitmeyi kafama koydum.Gidip görelim fotoğraf çekelim dedik. Boluya gittik araba yok. Orman Müdürlüğünden dan fotoğrafçıyız deyip jeep isteyelim dedik. Bunu da Yusuf sen becerirsin gazetecisin dedik onu gönderdik.Gerçekten de becerdi. Şöförle beraber jeep verdiler. Bolu dan çıktık açılmamış orman yolundan o güne kadar hiç fotoğrafı çekilmemiş bir yere gidiyoruz..Ara ara yol yaparak gittik.Taşları kaldırdık taşları koyduk.Ağaçları kaldırdık toprak koyduk.Sonunda vardığımızda cennete geldik dedik.Rengarenk.Yusuf Ziya çıldırdı çek çek çek diyor başka bir şey demiyor. Bir kulübede kaldık, ertesi sabah döndük. Sonra o da başladı slayt çekmeye Eğine gitti çekti,bana da yasak koydu Eğine sen gelme diye birkaç yıl öyle oldu.Sonra Tunceli ye Pülümür e gitti. Biz de Munzur a götürdü.Gittiği zaman köylerde kalırdı.Munzurulara çadır kurduk Yiyeceğimizi bitti acıktık dönerken mantar bulduk, tadına şöyle bir baktım.Yusuf da az yedi aşağıya inince oturur yeriz pişiririz diye düşünüyoruz. Biraz gittik Yusuf bana bir şey oluyur dedi zehirlendi acele arabaya indik bende tuhaflaşmaya başladım yoğurt bulduk köyden yedik Tunceliye geldik, park edip istifra ederek kurtardık. En son gidişini de biliyoruz.Kemaliye ye gitti. Kemaha gitti.Yaylaya çıkmış son şahit çoban.Ona 3-4 saat sonra dönerim demiş .Gidiş o gidiş işte.Orada kaldı. Sağlığında bizlere ben ölürsem Dutbelinin başına veya Aşutka nın içinde bir yer var oraya gömün derdi.Dediği yerde onu hatırlayıp yad edeceğimiz bir mezartaşı bir işaret dikilir umarım.
G.ÖNDEROĞLU- Benim için çok güzel ve zevkliydi dinlemek.Ama sizi yordum.Son olarak kendinizden bahsedermisiniz?Ben sizi ilk tanıdığımda çok mesafeli belki de biraz aksi demeyelimde düşündüğünü sakınmadan söyleyen biri olarak algılamıştım.Bir de dinç ve genç görünümünüzü neye borçlusunuz.?

S.FIRAT- Demek ki duruşum öyle.Dediklerinizin bir kısmı doğru.Yalaka insanlardan hiç hazzetmem. Olduğum gibi bir adamım. Fazla girişken değilim.Kolay samimi olamam.Avcılığım var.Oğlum Aykut la birlikte Kemaliye de dahil ava gideriz.Gençliğimi ona da borçluyum.Çekimleri anlattım çok yürürdüm,yürüyorum.

G.ÖNDEROĞLU- Çok teşekkür ederim.

S.FIRAT- Ben de teşekkür ederim.Hemşerilerimde sevgi ve saygılarımı gönderiyorum.